

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING,

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:**
- Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot bestrijding van de negatieve gevolgen van het Covid-19 virus voor de gezinnen en de organisatoren in de kinderopvang
 - Definitieve goedkeuring

Samenvatting

De verspreiding van het Covid-19 virus heeft zware gevolgen voor het volledige maatschappelijke en economische leven. De maatregelen die de Nationale veiligheidsraad besliste op 12 en 17 maart 2020 en die verankerd werden in twee ministeriële besluiten, raken tal van sectoren. Heel wat sectoren moeten verplicht de deuren sluiten, anderzijds is het noodzakelijk dat andere ondernemingen (vb. voedingssector) en de medische sector verder kunnen blijven werken om de bevolking verder te kunnen voorzien in de basisnoden. In die periode is het noodzakelijk dat de ouders die echt nood hebben aan opvang voor hun kind hier gebruik van kunnen blijven maken.

Zowel voor gezinnen die door de maatregelen tegen het virus geen gebruik maken van opvang, als voor de organisatoren van kinderopvang is er impact. Daarom zijn maatregelen vanuit de overheid noodzakelijk om die negatieve impact tot een minimum te beperken:

- voor gezinnen wordt een regeling getroffen waardoor ze geen kosten hebben als ze hun kind niet naar de opvang laten gaan.
- voor organisatoren van kinderopvang wordt een financiële compensatie voorzien voor het financieel verlies dat ze lijden door de extreme daling van prestaties én het niet betalen van gezinnen voor afwezigheid

Bijlagen:

- het voorontwerp van besluit.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld: opgroeien

Inhoudelijk structurelement: geïntegreerd gezinsbeleid

De verspreiding van het Covid-19 virus heeft zware gevolgen voor het volledige maatschappelijke en economische leven. De maatregelen die de Nationale veiligheidsraad besliste op 12 en 17 maart 2020 raken tal van sectoren. Heel wat sectoren moeten verplicht de deuren sluiten, anderzijds is het noodzakelijk dat andere ondernemingen, bijvoorbeeld de gezondheidssector, de veiligheidsberoepen en de voedingssector verder kunnen blijven werken om de bevolking verder te kunnen voorzien in de basisnoden.

Zowel voor gezinnen die gebruik maken van opvang als voor de organisatoren van kinderopvang is er impact. Daarom zijn maatregelen vanuit de overheid noodzakelijk om die negatieve impact tot een minimum te beperken:

Om reden van volksgezondheid (mogen/kunnen) heel wat kinderen niet naar de opvang komen. Daarom neemt de Vlaamse regering haar verantwoordelijkheid op met een bijzondere regeling die ingrijpt in het betaalsysteem dat organisatoren met gezinnen hebben afgesproken voor afwezige dagen. Op die manier kunnen de negatieve financiële gevolgen voor de gezinnen geminimaliseerd worden. Daarnaast kan het ontrappingsbeleid van de overheid om gezinnen ertoe aan te zetten zo min mogelijk hun kind naar de opvang te sturen, optimaal gerealiseerd worden.

Aangezien er door de maatregelen een aanzienlijke daling is van de aanwezigheden van kinderen in de kinderopvang en er beslist wordt dat de ouders niet moeten betalen voor die afwezigheden, betekent dit een ernstige financiële impact voor de organisatoren. Hierdoor ontstaat het risico dat kinderopvangplaatsen definitief zouden verdwijnen en dit net op een moment dat de heropstart van de economische activiteit de nood aan kinderopvang zal verhogen. Op die manier zou er een vicieuze cirkel kunnen ontstaan van werkwilligen die niet kunnen ingaan op de hernomen tewerkstelling wegens gebrek aan kinderopvang. Om deze situatie op korte termijn te vermijden wil de Vlaamse regering die financiële verliezen overbruggen door een compensatie te voorzien en zo de duurzaamheid van de opvang te verzekeren.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Vorige beslissingen

Op 13 maart 2020 en 18 maart 2020 keurde de minister het ministerieel besluit goed houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken.

Raad van State

Gelet op de hoogdringendheid om de gevolgen van de coronamaatregelen zo snel mogelijk te kunnen inperken en dus de gevolgen voor gezinnen die gebruik maken van opvang en voor organisatoren van (kinder)opvang en consultatiebureaus zoveel mogelijk te vrijwaren van de negatieve gevolgen van de coronamaatregelen op hun financiële situatie, werd het ontwerpbesluit niet voor advies aan de Raad van State voorgelegd. Dit is gemotiveerd vanuit de dringende noodzakelijkheid, vermeld in artikel 3 §1, eerste lid van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

2. INHOUD

TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1.

Dit artikel bevat de definities die relevant zijn voor dit besluit.

Een cruciale definitie hierbij is de definitie van afwezigheidsdag, aangezien het deze afwezigheidsdag is die gecompenseerd zal worden. Een afwezigheidsdag wordt gedefinieerd als de opvangdag die besteld is door het gezin in het opvangplan in de schriftelijke overeenkomst tussen de organisator en het gezin, en waarop het kind afwezig is in de periode dat de coronamaatregelen gelden of waarop de opvang gesloten was door overmacht. Overmacht kan hier begrepen worden als elke situatie die zich voordoet, buiten en onafhankelijk van de wil van de organisator om en waar de organisator geen impact op heeft om de kinderopvang te kunnen verderzetten (bijvoorbeeld: alle kinderbegeleiders zijn getroffen door het virus en daardoor afwezig, de opvang is gevestigd in een woonzorgcentrum en moet gesloten worden naar aanleiding van de maatregelen van de Nationale Veiligheidsraad ...).

Opgemerkt wordt dat uitdrukkelijk is opgenomen dat een afwezigheidsdag enkel zal gecompenseerd worden zolang de coronamaatregelen gelden, zoals opgenomen in het ministerieel besluit van 13 maart 2020 en 18 maart 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken. Het is dus niet nodig een expliciete einddatum voor dit besluit op te nemen, aangezien dit gelinkt is aan de geldigheidsstermijn van de coronamaatregelen.

Iedere dag waarop dus een dag opvang werd besteld voor het gezin, maar waarop het kind afwezig is kan dus in aanmerking komen als een afwezigheidsdag die door de overheid vergoed wordt. Het gaat hierbij zowel om bestelde dagen via het opvangplan, als eventuele aanvullende occasionele bestelde opvangdagen.

Ook een kwetsbare thuissituatie wordt gedefinieerd. Dat is de situatie in de thuisomgeving van het kind die van die aard is dat het voor de kinderen om sociale of pedagogische redenen wenselijk is dat ze overdag opgevangen worden in de kinderopvang. Er wordt immers ook gevraagd dat opvang ook voor deze gezinnen met een opvangnood een aanbod blijft voorzien. Het kan hierbij gaan om kinderen die opgroeien in een maatschappelijk kwetsbaar gezin of in een gezin dat over weinig hulpbronnen beschikt.

Artikel 2.

Dit artikel vermeldt, conform de Europese regels dat voorliggend besluit en de erin opgenomen subsidies toegekend worden met inachtneming van het besluit 2012/21/EU van de Commissie van 20 december 2011 betreffende de toepassing van artikel 106, tweede lid, van het verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op staatssteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst, verleend aan bepaalde met het beheer van diensten van algemeen economisch belang belaste ondernemingen. Dit heeft tot gevolg dat deze niet aangemeld moeten worden.

Artikel 3.

Dit artikel grijpt in op afspraken die organisatoren met gezinnen hebben gemaakt in de schriftelijke overeenkomst en het huishoudelijk reglement. Die ingreep is noodzakelijk om ervoor te zorgen dat ouders zo weinig mogelijk drempels ervaren om hun kind thuis te houden én hen geen financieel nadeel te laten ondervinden als ze de opgelegde coronamaatregelen naleven en dus buiten hun wil om hun kind niet meer naar de kinderopvang sturen. De coronamaatregelen van de overheid dwingen gezinnen immers om de door hen aangegane afspraken niet na te komen.

Dit artikel bepaalt dan ook dat organisatoren niets mogen aanrekenen aan de gezinnen als een kind afwezig is op een dag die eigenlijk voorzien was in het opvangplan dat men overeenkwam in de schriftelijke overeenkomst. Dit geldt zowel voor organisatoren die geen enkele subsidie ontvangen, als voor organisatoren die basissubsidie, subsidie voor inkomenstarief of andere subsidies van Opgroeien regie ontvangen. Voor de organisatoren die geen subsidie of slechts de basissubsidie ontvangen, betekent dit een afwijking van de gesloten schriftelijke overeenkomst. Voor de organisatoren die de subsidie voor inkomenstarief ontvangen, vormt dit artikel een aanvulling van de gevallen vermeld in artikel 29 van het Subsidiebesluit waarin wordt bepaald voor welke dagen de gezinnen niets moeten betalen.

Dit heeft tot gevolg dat organisatoren die van gezinnen al betalingen ontvingen voor opvangdagen vanaf 14 maart 2020, deze bedragen moeten terugbetalen aan de gezinnen. Het staat hen vrij om, binnen redelijke perken, praktische afspraken over die terugbetaling te maken met de gezinnen. Ze kunnen er bijvoorbeeld voor kiezen dit te verrekenen met een volgende factuur, het bedrag onmiddellijk integraal terug te betalen ...

Ook organisatoren die een vast forfaitair bedrag per maand aanrekenen zullen een verhoudingsgewijze verrekening moeten maken voor de afwezige dagen zodat die afgetrokken worden van het normaal gezien verschuldigd forfaitair bedrag.

Bijkomend bepaalt dit artikel dat de afwezigheidsdagen van de kinderen in de periode dat de coronamaatregelen gelden, volledige losgekoppeld moeten worden van het systeem dat een organisator in zijn werking hanteert met betrekking tot het aantal dagen waarop een kind afwezig mag zijn op een gereserveerde dag zonder te betalen.

Voor organisatoren die werken met het systeem voor inkomenstarief betekent dit dat het aantal afwezigheidsdagen in de periode van de coronamaatregelen niet mogen afgetrokken worden van het aantal gerechtvaardigde afwezigheidsdagen dat men voorziet.

Voor organisatoren die werken met een vrije prijs en die een vergelijkbaar systeem hebben waarbij ze aan gezinnen een aantal gerechtvaardigde afwezigheidsdagen, respitdagen ... (of hoe ze het ook noemen) geven, mogen dat aantal dagen niet verminderen met de afwezigheidsdagen die de gezinnen tijdens de coronamaatregelen nemen.

Ook dit heeft tot doel dat gezinnen geen onrechtvaardige gevolgen moeten dragen van de verplichtingen die zij hebben om hun kind thuis te houden tijdens de periode van de maatregelen. Als deze beperking niet opgelegd zou worden, zou dit tot gevolg hebben dat voor veel gezinnen alle “gratis” afwezigheidsdagen (of “respitdagen”) na afloop van de periode met

de coronamaatregelen op zijn, waardoor ze tijdens de aankomende zomervakantie en de maanden daarna steeds moeten betalen als hun kind niet naar de opvang gaat.

Artikel 4.

De rechtsgrond om deze subsidie toe te kennen, ligt in artikel 10,3° van het decreet van 20 april 2012 houdende de kinderopvang van baby's en peuters. Dat artikel geeft de mogelijkheid om aan elke organisator, ongeacht of hij andere subsidies ontvangt, een subsidie te geven voor de ondersteuning van specifieke opdrachten.

De coronacrisis dwingt de overheid tot maatregelen om de verspreiding van het virus tegen te gaan. Deze maatregelen betekenen onder andere dat de organisatoren aan de gezinnen niets aanrekenen als zij hun overeenkomst tot opvang van hun kind niet naleven met de organisator. Hierdoor lijden ze inkomensverlies. Daarnaast wil de overheid organisatoren maximaal stimuleren om opvanglocaties open te houden, ook als er slechts enkele kindjes gebruik van maken, om het zo mogelijk te maken voor mensen uit de cruciale sectoren en essentiële dienstverlening om hun job te doen. Werken bij zo'n kleine bezetting, betekent voor deze organisatoren ook een meerkost ten opzichte van de gewone werking. De subsidie ondersteunt dergelijke werking dan ook financieel.

Artikel 5.

Dit artikel regelt de compensatie voor de organisatoren die geen subsidie of alleen een basissubsidie hebben én voor organisatoren die IKT-mix toepassen voor wat betreft hun plaatsen waar ze een vrije prijs hanteren. Dit artikel heeft betrekking zowel op groepsopvang als gezinsopvang.

Deze organisatoren kunnen een compensatiesubsidie om de geleden verliezen te compenseren aanvragen bij Opgroeien regie. Zij moeten deze aanvragen aangezien Opgroeien regie van deze organisatoren enerzijds geen financiële informatie heeft (zoals bijvoorbeeld een rekeningnummer) en anderzijds omdat Opgroeien regie geen informatie heeft over het aantal afwezigheidsdagen waarmee de organisator geconfronteerd wordt tijdens de coronamaatregelen. De compensatie moet aangevraagd worden uiterlijk 6 maanden nadat de coronamaatregelen gelden, opdat Opgroeien Regie dit nog zou kunnen betalen tijdens begrotingsjaar 2020. In het besluit zijn enkel de uiterste aanvraagtermijnen opgenomen, een snellere aanvraag is dus zeker mogelijk voor de organisator. Opgroeien Regie kan indien de maatregelen langdurig zouden verlengd worden voorzien dat er reeds een tussentijdse aanvraag mogelijk is, zodat de continuïteit van de opvang niet in het gedrang komt omwille van liquiditeitsproblemen bij de organisator.

Om de subsidie te kunnen aanvragen moet de organisator aan een aantal voorwaarden voldoen:

- de organisator is beschikbaar om de dienstverlening verder te zetten voor de gezinnen die hier nood aan hebben omdat ze werkzaam zijn bij bedrijven van cruciale sectoren en essentiële diensten, zoals vermeld in artikel 3 van het ministerieel besluit van 18 maart 2020 zolang de coronamaatregelen gelden, of de organisator kan aantonen dat hij door overmacht de dienstverlening niet kan verderzetten en moet sluiten: dit betekent concreet dat een organisator tijdens de periode van de coronamaatregelen steeds beschikbaar moet zijn om gezinnen verder te helpen met kinderopvang al minstens één ouder werkzaam zijn in de sectoren die voorzien in de essentiële dienstverlening. Het is

immers noodzakelijk dat deze ouders in de mogelijkheid zijn om te gaan werken en opvang hebben voor hun kinderen. Van een organisator wordt dus verwacht dat hij al het mogelijke doet om mee een vangnet te vormen rond de mensen die in de essentiële sectoren aan het werk zijn. In die omstandigheden zal de compensatiesubsidie betaald worden en zal het voorziene subsidiebedrag per afwezigheidsdag per kind betaald worden voor elke “beschikbare” dag. Er zijn situaties van overmacht mogelijk waarbij een organisator om redenen buiten zijn wil niet beschikbaar kan zijn (bijvoorbeeld: een organisator wiens medewerkers allemaal ziek zijn, wiens locatie gevestigd is in een woonzorgcentrum en daarom moest sluiten als gevolg van de coronamaatregelen ...). In dergelijke situatie zal de organisator eveneens aanspraak kunnen maken op de compensatiebedragen. Zodra de overmacht echter niet meer voorhanden is, moet deze organisator opnieuw beschikbaar zijn om ook voor die dagen de compensatie te kunnen ontvangen.

- de organisator past zijn dienstverlening, wat openingsuren en -dagen betreft, zo maximaal mogelijk aan op basis van de behoeften van de gezinnen die hier nood aan hebben omdat ze werkzaam zijn bij bedrijven van cruciale sectoren en essentiële diensten, zoals vermeld in artikel 3 van het ministerieel besluit van 18 maart 2020, en doet desgevraagd inspanningen om beschikbare medewerkers ruimer in te zetten dan het huidige opvangaanbod: de Vlaamse overheid rekent op de onderlinge solidariteit en vraagt maximale (geen onmogelijke) inspanningen om tegemoet te komen aan de opvangbehoeften van de gezinnen in cruciale sectoren en essentiële diensten. Die mogelijkheden zullen verschillen tussen organisatoren, naargelang bereidheid en flexibiliteit van medewerkers, uurroosters ... In uitzonderlijke gevallen zal de overheid een oproep doen aan organisatoren met de vraag of en in welke mate medewerkers in overtal ter beschikking kunnen worden gesteld, bijvoorbeeld voor het mee helpen realiseren van kinderopvang van baby's en peuters of buitenschoolse kinderopvang in een naburig opvanginitiatief.
- Er wordt ook nog bepaald dat de organisator tijdens deze periode correcte lonen en vergoedingen moet betalen. De compensatiesubsidie heeft tot doel dat de organisator alle medewerkers beschikbaar aan de slag houdt en dekt die kost. Het is dan ook niet de bedoeling dat een organisator die vb. met zelfstandigen werkt, de subsidie alleen voor zichzelf houdt, maar dat hij zijn medewerkers ook verder vergoedt zoals ze zouden vergoed worden bij het leveren van prestaties. Ook die zelfstandige medewerkers worden geconfronteerd met een inkomensverlies buiten hun wil, waarin de overheid wil tegemoetkomen. Het is dan ook de verantwoordelijkheid van de organisator om hiervoor te zorgen.
- De organisator moet ook de maatregelen ten aanzien van gezinnen vermeld in artikel 3 naleven om de compensatie te kunnen krijgen.
- Tot slot wordt bepaald dat een organisator al zijn medewerkers actief moet houden en deze blijft betalen (en dus bijvoorbeeld geen systeem van tijdelijke werkloosheid aanspreekt) om recht te hebben op de compensatie aangezien de compensatiebedragen uitgaan van een volledige personeelskost die verder gedragen wordt.

De voorwaarden willen ervoor zorgen dat er een voldoende ruime opvangcapaciteit is om kinderen op te vangen als door de aankomende pieken van besmettingen en bijhorende pieken in ziekenhuizen en andere zorginstellingen een ruim aantal personeelsleden heel flexibel en langdurig aan het werk moeten om de epidemie het hoofd te bieden en de zieken te verzorgen. De organisator moet in zijn aanvraag tot compensatie op eer verklaren dat hij aan deze voorwaarden voldoet. Deze werkwijze moet een snelle afhandeling van de aanvraag mogelijk

maken door Opgroeien Regie, maar er zal in steekproefsgewijze controles voorzien worden ter controle van deze voorwaarden. Hiervoor wordt ook gekeken of samenwerking met de boekhoudkundige controle door Zorginspectie mogelijk is.

Het bedrag van de subsidie bedraagt 17,50 euro voor de gezinsopvang en 27 euro voor groepsopvang.

- Het bedrag van de gezinsopvang is gebaseerd op het kostenforfait dat zelfstandigen in rekening kunnen brengen.
- Het bedrag van groepsopvang is gebaseerd op een bedrag dat nodig is als er uitgegaan wordt van normale inkomsten van ongeveer 30 euro per dag per kind (= wat de ouder betaalt) en als we er van uitgaan dat de kosten bij een afwezigheid toch iets lager liggen (3 euro per dag) omdat er bijvoorbeeld geen maaltijden moeten voorzien worden.

Artikel 6

Dit artikel regelt de compensatiesubsidie voor de organisatoren van gezinsopvang enerzijds en van groepsopvang samenwerkende onthaalouders waar de kinderbegeleiders in het sui generisstatuut van de aangesloten onthaalouder werken anderzijds en die de subsidie voor inkomenstarief ontvangen. Ook de zelfstandige onthaalouders die met inkomenstarief werken en organisatoren die naast onthaalouders in het sui generisstatuut ook onthaalouders-werknemers tewerkstellen in het kader van het proefproject werknemersstatuut voor onthaalouders vallen hier onder.

De organisatoren die met IKT-mix werken vallen onder deze bepaling voor hun plaatsen waar ze met het systeem inkomenstarief werken.

Deze organisatoren ontvangen een bedrag van 18,50 euro als ze werken met kinderbegeleiders in het sui generisstatuut voor onthaalouders of met kinderbegeleiders die in het kader van het proefproject voor onthaalouders als werknemer werken bij de dienst voor onthaalouders. Indien niet bedraagt dit 17,50 euro, naar analogie met het bedrag voor de organisatoren gezinsopvang uit het voorgaand artikel.

De voorwaarden voor deze organisatoren zijn analoog als de voorwaarden uit het vorig artikel. Er geldt echter één bijkomende voorwaarde. De organisatoren die diensten voor onthaalouders zijn, moeten een bedrag van 17,5 euro doorbetalen in de vorm van een kostenvergoeding aan de kinderbegeleiders in het sui generisstatuut voor de afwezigheidsdagen van de kinderen bij de betrokken kinderbegeleider. Als meerdere onthaalouders samenwerken, kan elk afwezig kind uiteraard slechts één vergoeding voor één onthaalouder opleveren.

Het compensatiebedrag van 18,5 euro per afwezigheidsdag is dus bepaald op basis van de voorziene compensatie voor de onthaalouder (17,5 euro, zelfde bedrag als voor de zelfstandige onthaalouder), aangevuld met 1 euro voorzien voor de te verwachten hogere onkosten ten gevolge van deze maatregelen voor de organisator. Zo zal door de daling in prestaties de door de organisator te betalen werkgevers- en werknemersbijdragen aan RSZ per prestatie verhoudingsgewijs groter worden, wat dus een meerkost voor de organisator betekent.

Voor organisatoren die werken met onthaalouders-werknemers in het kader van het lopende proefproject wordt dezelfde compensatie voorzien. De extra aanvullende subsidie in het kader

van dit proefproject blijven deze organisatoren ontvangen, waardoor de mogelijke inkomsten die ze mislopen enkel de prestatiesubsidie binnen de subsidie voor inkomenstarief. Anderzijds moeten deze organisatoren wel nog het loon van de onthaalouder-werknemer blijven doorbetalen, maar de variabele onkostenvergoeding niet meer (3,57 euro per prestatie per dag). Het is dus te verantwoorden dat voor deze type organisatoren dezelfde compensatie voorzien wordt.

Ook deze organisatoren zullen de subsidie moeten aanvragen aangezien ze steeds de keuze behouden om toch voor de medewerkers beroep te doen op bijvoorbeeld het systeem van tijdelijke werkloosheid en zo hun kosten te neutraliseren. In dat geval zal de compensatie dus niet gevraagd kunnen worden.

Artikel 7.

Dit artikel regelt de compensatiesubsidie voor organisatoren van groepsopvang die de subsidie voor inkomenstarief ontvangen en de organisatoren met IKT-mix voor hun plaatsen waar ze werken met het systeem inkomenstarief.

Opnieuw gelden dezelfde voorwaarden als beschreven in artikel 5.

Het bedrag is vastgelegd op 20 euro, omdat de normale subsidie die men ontvangt per prestatie momenteel 24,5 euro bedraagt, en omdat we er van uitgaan dat de effectieve kosten ook iets lager liggen (bijvoorbeeld doordat men geen maaltijden moet voorzien voor de afwezigen).

Naar analogie met voorgaande artikelen moeten ook deze organisatoren de subsidie aanvragen en zo aangeven dat ze daarop beroep willen doen en de ermee overeenstemmende voorwaarden naleven.

Voor de organisatoren die de subsidie voor inkomenstarief ontvangen, zowel deze vermeld in artikel 6 als in dit artikel 7, en evenmin voor organisatoren met andere subsidies, is het niet nodig andere aanpassingen te doen aan de subsidievoorwaarden waaraan ze onderworpen zijn in het kader van hun subsidie voor inkomenstarief of andere subsidies. Opgroeien regie zal immer bij vaststelling van het niet naleven van bepaalde subsidievoorwaarden nagaan of dit te wijten is aan de coronacrisis en de maatregelen die de overheid verplicht oplegde. In dat geval zal Opgroeien regie een gedoogbeleid hanteren dat rekening houdt met de specifieke omstandigheden (bijvoorbeeld als het aantal vereiste openingsdagen niet behaald werd in een opvang die gedwongen moest sluiten omwille van ziekte van alle medewerkers).

Artikel 8.

Europa laat subsidies toe, op voorwaarde dat er geen sprake is van overcompensatie. Daarom bepaalt dit artikel dat het subsidiebedrag sowieso beperkt wordt tot een (fictieve) 100% bezetting. Opgroeien regie zal dus berekenen wat het maximum aantal aanwezigheden zou kunnen zijn door het vergund aantal plaatsen te vermenigvuldigen met aantal werkdagen (maandag tot vrijdag) in de periode dat de coronamaatregelen gelden. Als daarvan de effectieve aanwezigheden afgetrokken worden, blijft het maximum aantal te vergoeden afwezigheden over.

Artikel 9.

Dit artikel regelt het toezicht en de handhaving. Het decreet van 20/4/2012 regelt de globale handhavingsmogelijkheden. Het is essentieel er in dit besluit op te wijzen dat deze bepalingen integraal van toepassing zijn als de gestelde voorwaarden niet nageleefd worden.

Als bijvoorbeeld een organisator met vrije prijs toch de afwezigheidsdagen aanreken aan een gezin en deze weigert terug te betalen (omdat dit voor hem misschien voordeliger uitkomt), zal dit dubbele gevolgen hebben voor deze organisator:

- Opgroeien regie zal geen compensatie betalen;
- Opgroeien regie zal een maatregel kunnen opleggen, zoals voorbeeld een geldboete.

Ook als uit toezicht nadien blijkt dat een organisator niet voldeed aan de subsidievoorwaarden, zal Opgroeien regie de subsidie kunnen terugvorderen.

Alleen door een duidelijk handavingskader kunnen beleidsdoelen gerealiseerd worden.

Het is uiteraard niet de bedoeling dat de organisatoren winst maken door de compensatiesubsidie. Daarom wordt expliciet bepaald dat als vastgesteld wordt dat ze overgecompenseerd worden door de subsidie, Opgroeien regie zal terugvorderen. Het is immers niet uitgesloten dat een organisator toch voor (een deel van) zijn werknemers werkloosheid regelt. Op dat moment heeft hij geen personeelskosten meer te dragen en zou deze subsidie een zware overcompensatie betekenen, dewelke gerecupereerd zal worden.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Algemene principes

Ouders betalen in geen enkele opvang voor afwezigheden in deze periode

De opvang blijft open en beschikbaar voor de gezinnen die daarvan gebruik moeten maken omdat ze tewerkgesteld zijn in de cruciale sectoren. Opvang die niet beschikbaar is zal, tenzij in het geval van overmacht geen compensatie krijgen.

De sector van de kinderopvang kent verschillende types: kinderopvang van baby's en peuters en buitenschoolse kinderopvang, groepsopvang en gezinsopvang, opvang met ouderbijdrage aan inkomenstarief en opvang aan vrije prijs.

Hetgeen voorligt is de regeling voor die gezinnen en organisatoren die gebruik maken van kinderopvang van baby's en peuters en gaat dus zowel over groepsopvang, als gezinsopvang.

Al deze types hebben gemeen dat ze, hetzij via de ouderbijdrage, hetzij via een vorm van subsidie, inkomsten ontvangen die volledig of deels afhankelijk zijn van geleverde opvangprestaties.

Waar in het subsidiebedrag de prestaties meetellen, dient een compensatie te worden voorzien zodat de minder gerealiseerde prestaties binnen de kinderopvang van baby's en peuters worden gecompenseerd.

Waar de (ook) de ouderbijdrage een belangrijke financieringsbron is, moet het verlies van inkomsten uit ouderbijdragen door de sterk gedaalde aanwezigheden worden gecompenseerd.

We gaan bij de raming van de kostprijs voor deze compensatie uit van een aanwezigheidspercentage van slechts 20%.

Volgende maatregelen werden genomen :

A. OPVANG MET VRIJE PRIJS

Groepsopvang T0, T1 (vrije prijszetting)

Voor T0 en T1 plaatsen groepsopvang gaan we uit van 18.086,38 opvangprestaties per dag. Als dat aantal nu terugvalt naar 20%, dan moet voor 80% compensatie worden voorzien.

We compenseren met 27 euro per volledige afwezigheidsdag.

Kostprijs voor 3 weken (15 dagen) => 5,86 mio euro

Gezinsopvang T0, T1 (vrije prijszetting)

Voor T0 en T1 plaatsen gezinsopvang gaan we uit van 2.524,52 opvangprestaties per dag. Als dat aantal nu terugvalt naar 20%, dan moet voor 80% compensatie worden voorzien.

We compenseren met 17,5 euro per volledige afwezigheidsdag.

Kostprijs voor 3 weken (15 dagen) => 0,53 mio euro

B. OPVANG MET INKOMENSTARIEF

Groepsopvang T2

We gaan uit van een totaal aantal gesubsidieerde T2 plaatsen groepsopvang van 39.161 plaatsen op dit ogenblik. Als het effectieve gebruik zakt naar 20% dan betekent dit dat we de overige 80% gaan compenseren.

We compenseren met 20 euro per volledige afwezigheidsdag.

Kostprijs voor 3 weken (15 dagen) => 4,88 mio euro

Gezinsopvang aangesloten onthaalouders / groepsopvang samenwerkende onthaalouders T2

We gaan uit van een totaal aantal gesubsidieerde T2 plaatsen gezinsopvang met sociaal statuut van 29.400 plaatsen op dit ogenblik. Als het effectieve gebruik zakt naar 20% dan betekent dit dat we de overige 80% gaan compenseren.

We compenseren ook hier met 18,5 euro per volledige afwezigheidsdag.

Kostprijs voor 3 weken (15 dagen) => 4,09 mio euro

Gezinsopvang zelfstandige onthaalouders

We gaan uit van een totaalaantal gesubsidieerde T2 plaatsen gezinsopvang zonder sociaal statuut van 80 plaatsen op dit ogenblik. Als het effectieve gebruik zakt naar 20% dan betekent dit dat we de overige 80% gaan compenseren.

We compenseren met 17,5 euro per volledige afwezigheidsdag. Het bedrag is ook gelijk aan het fiscale kostenforfait waar zelfstandige kinderopvang gebruik kan van maken.

Kostprijs voor 3 weken (15 dagen) => 0,01 mio euro

De compensatie zal enkel worden uitbetaald indien er geen tussenkomst is van een andere overheid ter compensatie van de geleden nadelen met betrekking tot de werking van de kinderopvang, bijvoorbeeld uitkeringen technische werkloosheid personeel.

Budgettaire plaatje:

Type	Bedrag	Code
Groepsopvang T0, T1 (vrije prijs)	5,86 mio euro	ESR343022B
Gezinsopvang T0, T1	0,53 mio euro	ESR343022A
Groepsopvang T2	4,88 mio euro	ESR343022B
Gezinsopvang/ samenwerkende T2	4,09 mio euro	ESR343022A ESR343022C
Gezinsopvang T2 (zelfst)	0,01 mio euro	ESR343022A
TOTAAL	15,37 mio euro	

Dit bedrag kan gedeeltelijk worden gecompenseerd door een mindering in het Groeipakket, te weten door het niet uitbetalen van de kinderopvangtoelage voor de dagen dat het kind geen gebruik maakt van kinderopvang in Trap 0 en Trap 1.

Voor de kinderopvangtoelage rekenen we met 15.000 prestaties per werkdag. Dit aantal wordt vermenigvuldigd met het bedrag van de toelage per prestatie, te weten 3,23 euro. Dat geeft een uitgavevolume van 48.150,00 euro per werkdag. Bij een bezetting van de kinderopvang van 20%, komt 80% van dat volume vrij, te weten 38.760,00 euro per werkdag.

Voor de periode dat de maatregelen van de Veiligheidsraad momenteel van kracht zijn, te weten 15 werkdagen, geeft dat een te recuperabel bedrag van 581.400,00 euro.

De netto meerkost bedraagt dus: $15,37 - 0,58 = 14,79$ mio euro.

Conclusie: De budgettaire weerslag voor de maatregelen voor de kinderopvang van baby's en peuters ter compensatie van de bestrijding van de negatieve gevolgen van het COVID-19 virus bedraagt 14,79 mio euro. Deze weerslag zal gedragen worden op begrotingsjaar 2020. De Vlaamse Regering voorziet hiervoor bijkomende middelen.

Inspectie van Financiën

Het advies van de Inspectie van Financiën met referentienummer LSC/20/0162 werd verleend op 24 maart 2020.

Begrotingsakkoord

Het begrotingsakkoord werd verleend op 24 maart 2020.

B. ESR-TOETS

Zie : hoger (punt A. Budgettaire impact voor de Vlaamse overheid).

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de bestuurszaken, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

- 1 personeel: het voorstel heeft geen weerslag op gebied van personeelsinzet;
- 2 werkingsuitgaven: het voorstel heeft geen weerslag op de lopende uitgaven van de lokale of provinciale besturen;
- 3 investeringen en schulden: het voorstel heeft geen investeringen als gevolg;
- 4 ontvangsten: het voorstel heeft geen bijkomende ontvangsten als gevolg.

Conclusie: het voorstel heeft geen weerslag op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot bestrijding van de negatieve gevolgen van het Covid-19 virus voor de gezinnen, de organisatoren en de medewerkers in de kinderopvang;
- 2° de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding,

Wouter BEKE